

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114233924
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5114233924.1

Uznesenie

O. súd Žilina, ako odvolací súd vo veci starostlivosti o maloleté deti: Q. I., nar. XX.XX.XXXX a P. I., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom N., W. XXXX/XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov - matka: P. I., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., W. XXXX/XXX, právne zastúpená JUDr. Vierou Kalačanskou, advokátkou so sídlom S., A.. X. XXXX/XXA a otec: P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., W. XXXX/XXX, právne zastúpený Advokátska kancelária Mendel, Mestická, Slovíková, s.r.o., so sídlom Žilina, Hollého 31/371, IČO: 36 421 910, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 9P/266/2014-47 zo dňa 05. novembra 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorý uložil otcovi povinnosť platiť výživné na mal. Q. v sume 45,-Eur a na mal. P. v sume 35,-Eur, a to mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol.

Nemal za preukázané, že by maloletým deťom hrozila ujma z dôvodu, že niektorý z rodičov nezabezpečuje riadnu a vhodnú starostlivosť o maloleté deti, teda že by bolo ohrozené zdravie alebo záujem maloletých detí. Starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka. Nemal preukázané, že by nastali skutočnosti, ktoré by odôvodňovali v uvedenom prípade nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti zverené do starostlivosti niektorého z rodičov. Matka neuviedla žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné vyvodiť záver, že je tu nebezpečenstvo hroziace maloletým deťom, teda neosvedčila skutočnosti odôvodňujúce vydanie predbežného opatrenia.

Za potrebné považoval upraviť výšku navrhovaného výživného, a to rešpektujúc ust. § 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p., že predbežným opatrením možno uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb maloletého dieťaťa a nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť prípadne vyššiu sumu výživného. Matka je zamestnaná s čistým priemerným mesačným príjmom 1.148,33 Eur. Otcov aktuálny príjem sa súdu nepodarilo zistiť. Podľa tvrdenia matky, otec v súčasnosti na výživu mal. detí neprispieva, resp. len v minimálnej miere. Vychádzal aj zo skutočnosti, že aktuálne starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, ale aj zo skutočnosti, že príjem otca nie je známy.

V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu podala odvolanie matka. Pokiaľ ide o zamietnutie návrhu na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti predbežným opatrením, má za to, že keď súd zistil, že starostlivosť zabezpečuje, nebol dôvod predbežne ich nezveriť do jej starostlivosti a výchovy. Nestotožňuje sa s rozhodnutím o predbežnom výživnom. Súd si zistil príjem matky a otca, ktorý mal byť zamestnaný v spoločnosti E STO BENE SERVIS, s.r.o., avšak nebral do úvahy jej tvrdenie o ďalšom podnikaní otca. Iba konštatoval, že previedol bezodplatne obchodný podiel vo vyššie uvedenej

spoločnosti, bez toho aby skúmal prečo sa dobrovoľne vzdal príjmu. Náklady na výživu mal. Q. mesačne predstavujú 234 Eur, v ktorej sume nie sú započítané náklady na stravu (okrem školy), bývanie či oblečenie maloletej. Súd svojim rozhodnutím tak umožnil otcovi maloletých detí neplniť si riadne jeho vyživovaciu povinnosť a uspokojovať základné potreby maloletých detí. Súd nemôže trestať matku za to, že je schopná zabezpečiť si príjem, aby s deťmi vyžila a nechať ju, aby po dlhšie neurčený čas z tohto svojho príjmu zabezpečovala takmer úplne všetku starostlivosť o maloleté deti. Výživné stanovené predbežným opatrením neodráža možnosť uspokojovania základných životných potrieb, predovšetkým u mal. Q.. Navrhuje uznesenie okresného súdu zmeniť tak, že maloleté deti zverí do starostlivosti matky a zaviazá otca platiť výživné na mal. Q. v sume 100 Eur mesačne a mal. P. v sume 50 Eur mesačne.

K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že skutočnosti uvedené matkou v odvolaní a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie sú pravdivé. On sa riadne podieľa na výchove oboch maloletých detí, s ktorými má vytvorený silný vzťah. Naďalej žije v spoločnej domácnosti s matkou a oboma deťmi. Že občas nespí doma, ešte neznamená, že opustil spoločnú domácnosť. Maloletého syna vodí do škôlky, podieľa sa na nákladoch spojených s pobytom syna v materskej škôlke. Obom deťom zakupuje veci, ktoré aktuálne potrebujú, matke prispieva na náklady domácnosti. Nedisponuje dokladmi o hradení nákladov, nakoľko peniaze dáva manželke v hotovosti. Manželstvo považoval za funkčné, preto peniaze neposielal na účet. Rodinný dom, v ktorom bývajú je v podielovom spoluvlastníctve manželky a jej matky, preto sú všetky doklady na domácnosť vystavované na meno matky maloletých. Matka pracuje na smeny, vtedy sa stará o obe deti, zabezpečuje im všetky potreby, aj po finančnej stránke. Mal. Q. navštevuje krasokorčuľovanie, na financovaní tejto aktivity sa podieľa v takom rozsahu, ako je potrebné na jej zabezpečenie. V súčasnosti je spoločníkom spoločnosti SPRÁVCOVSKÁ, s.r.o. so sídlom vo Svederníku, ktorá je dlhodobo v strate, nevykazuje žiaden zisk. Žiaden iný zdroj príjmu momentálne nemá a svoje potreby pokrýva z pôžičky. Podľa jeho názoru nie je potrebné upravovať práva a povinnosti rodičov k deťom. Obaja žijú v spoločnej domácnosti s oboma maloletými deťmi.

Kolízny opatrovník maloletých detí sa vyjadril iba v tom zmysle, že súhlasí, aby bolo o odvolaní rozhodnuté bez nariadenia pojednávania a po vecnej stránke k odvolaniu nepodal žiadne vyjadrenie.

Krajský súd, ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), preskúmal uznesenie v rozsahu ust. § 212 ods. 1, 2 písm. a/ O.s.p. a uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Predmetom konania je nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania vo veci samej. Matka vo veci samej podala návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, ďalej návrh na zverenie do výchovy a určenie výživného na čas do rozvodu.

Tieto návrhy odôvodnila tým, že ako rodičia už spolu nežijú, otec detí v spoločnej domácnosti takmer neprespáva. Pri spolužití dochádza k problémom pri uspokojovaní potrieb rodiny, otec si vyživovaciu povinnosť neplní alebo plní vo veľmi nedostatočnej miere, resp. malým 20,-Eurovým nákupom. V septembri 2014 na domácnosť neprispel vôbec, pričom navrhol, že si náklady budú deliť na polovicu. Matka zo svojho príjmu hradí náklady na bývanie: plyn 196 Eur mesačne, električka 75 Eur mesačne, smeti 110 Eur ročne, poisťka domu 110 Eur ročne a vodu cca 100 Eur ročne. Odporca je spoločníkom spoločnosti SPRÁVCOVSKÁ, s.r.o., jeho príjmy sú jej nie známe, avšak jeho životná úroveň tomu nezodpovedá, keď viackrát ročne absolvuje výjazdy na motocykli do zahraničia. Maloletá Q. navštevuje 1. ročník 8-ročného gymnázia, venuje sa krasokorčuľovaniu. Ďalej popísala náklady na jej výživu a krasokorčuľovanie. Mal. P. navštevuje materskú škôlku, je v dispenzári Imunoalergologickej lekárnky a poukázala na náklady na jeho výživu. V návrhu na rozvod manželstva uviedla, že otec maloletých prespáva v rodinnom dome, keď má ona službu v práci a je potrebné odvieť mal. syna do škôlky a mal. dcéru na korčuľarský tréning. K návrhu navrhovateľka pripojila Výkaz ziskov a strát spoločnosti SPRÁVCOVSKÁ, s.r.o. za rok 2013, v ktorej je otec maloletých detí spoločník. Z uvedeného dokladu vyplýva, že daná spoločnosť bola v strate -10.250 Eur a v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období v strate -8.629 Eur.

Súd mal vo veci zistené z potvrdenia zamestnávateľa matky, že jej priemerný čistý mesačný príjem predstavoval 1.148,33 Eur. Z ilustrácie v sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec bol zamestnaný v spoločnosti E STO BENE SERVIS, s.r.o. a jeho priemerný mesačný vymeriavací základ predstavoval 392,33 Eur.

Podľa § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere; b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Z ustanovenia § 74 vyplýva, že predbežné opatrenia sú opatreniami dočasnými, ktorými súd upravuje právne pomery účastníkov, nie faktické (musia mať základ v hmotnom práve). Cieľom predbežného opatrenia je umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Nejde o konečnú úpravu a možno ich nariadiť len pokiaľ nie sú dané predpoklady pre rozhodnutie vo veci samej. Je ich možné nariadiť pred začatím konania vo veci samej, a aj po začatí konania, v už prebiehajúcom konaní. Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia, ktorým sa dočasne upravujú právne pomery účastníkov, je osvedčenie naliehavosti takejto úpravy a osvedčenie nároku vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Osobitne u predbežných opatrení, ktorými sa upravujú právne pomery k maloletým deťom, je potrebné citlivo zvážiť každú jednotlivú úpravu právneho vzťahu.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o rodine) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Citované ustanovenia je potrebné aplikovať aj na dočasnú úpravu právnych vzťahov zverenia maloletých do osobnej starostlivosti predbežným opatrením.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa uverejneného formou oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 104/1991 Zb. záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

V danej veci sa matka návrhom vo veci samej domáha úpravy práv a povinností k maloletým deťom tak, že žiada zveriť maloletých do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na jeho výživu. Uvedené žiadala matka nariadiť i predbežným opatrením.

Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia. Z predbežného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia. Pre nariadenie predbežného opatrenia sa predpokladá, aby sa aspoň osvedčila (nie dokázala) danosť existencie určitého práva, resp. že je toto právo porušené alebo ohrozené a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

V danom prípade, odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa nepovažoval návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia v časti zverenia do osobnej starostlivosti dôvodným. Nemal za preukázané také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že medzi rodičmi dochádza ku konfliktom ohľadne starostlivosti o maloleté deti, prípadne ohľadom stretávania sa maloletých detí s rodičmi. Preto v súčasnej dobe nie je potrebný okamžitý zásah súdu za účelom dočasnej úpravy pomerov účastníkov prostredníctvom nariadenia predbežného opatrenia.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere. Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia platí výživné na maloleté dieťa možno pri stanovení nevyhnutnej miery vychádzať z 30 % zo sumy životného minima podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. V prípade podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie sú zrejmé celkové schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, teda otca maloletých detí, tieto budú zisťované v konaní vo veci samej. Vzhľadom na zákonom stanovenú lehotu na rozhodnutie o podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd ani nemá možnosť vykonať dôslednejšie dokazovanie ohľadne príjmov rodičov maloletých detí a nákladov na výživu maloletých detí. Preto okresný súd správne vychádzal z tvrdenia matky v návrhu o nákladoch na výživu detí a zabezpečil si aspoň základné podklady o príjmoch rodičov aj lustráciou v sociálnej poisťovni. Podrobnejšie sa uvedenými skutočnosťami bude súd zaoberať pri rozhodovaní vo veci samej.

V súčasnosti minimálne výživné predstavuje sumu 27,13 Eur, okresný súd stanovil predbežne výživné pri hranici tohto minimálneho výživného, teda, aby bola zabezpečená vyživovacia povinnosť maloletých detí aspoň v nevyhnutnej miere až do právoplatného skončenia vo veci samej. Z potvrdenia materskej škôlky predloženého otcom maloletých detí vyplýva, že otec si plní rodičovské povinnosti v starostlivosti o maloletého P., vodí dieťa do MŠ, hradí náklady a zaujíma sa o dieťa.

Odvolací súd v zmysle § 219 O. s. p. potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z dôvodu jeho vecnej správnosti.

O trovách tohto odvolacieho konania vzhľadom k ustanoveniu § 145 O. s. p., podľa ktorého, účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov, ktoré platí v zmysle § 224 ods. 1 O. s. p. aj pre odvolacie konanie, rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.